

Lovforslag nr. L 157. Fremsat den 6. februar 2004 af integrationsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af udlændingeloven

(Ændring af reglerne om meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse som følge af EU-udvidelsen den 1. maj 2004 m.v.)

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 685 af 24. juli 2003, som ændret ved lov nr. 1204 af 27. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Det Europæiske Fællesskab« til: »Den Europæiske Union«, »Det Europæiske Fællesskabs« til: »Den Europæiske Unions«, »De Europæiske Fællesskaber« til: »Den Europæiske Union«, »De Europæiske Fællesskabers« til: »Den Europæiske Unions«, »EF-reglerne« til: »EU-reglerne«, »EF-land« til: »EU-land«, »EF-lands« til: »EU-lands« og »EF-landene« til: »EU-landene«.

2. I § 6 indsættes efter »5«: », jf. dog § 9 a, stk. 1, 2. pkt., jf. 1. pkt., og stk. 5, for så vidt angår arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn«.

3. I § 9 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»For arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, finder 1. pkt. alene anvendelse, hvis der ikke kan gives de pågældende opholdstilladelse i medfør af stk. 5.«

4. I § 9 a indsættes som stk. 5-11:

»Stk. 5. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn,

- 1) hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver i henhold til en hos arbejdsgiveren gældende dansk overenskomst, der vedrører det pågældende arbejde, og hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation,
- 2) hvis den pågældende på et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt, har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver som forsker, underviser, funktionær i en ledende stilling eller specialist m.v., eller
- 3) hvis den pågældende uden for de i nr. 1 og 2 nævnte tilfælde har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Stk. 6. Opholdstilladelse efter stk. 5 skal betinges af, at den herværende arbejdsgiver er registreret hos de statslige told- og skattemyndigheder som indeholdelsespligtig efter kildeskatteloven. Udlændingestyrelsen kan indhente oplysning herom fra skattemyndighederne. Oplysningerne kan indhentes i elektronisk form.

Stk. 7. Opholdstilladelse efter stk. 5 kan ikke gives, såfremt den herværende arbejdsgiver er omfattet af strejke, lockout eller blokade. Dette

gælder dog ikke, hvis konflikten er kendt overenskomstsstridig eller på anden måde retsstridig.

Stk. 8. Opholdstilladelse efter stk. 5, nr. 3, skal betinges af, at den indgåede ansættelsesaftale eller det fremsatte ansættelsestilbud indeholder de i § 2, stk. 2, i lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet nævnte oplysninger.

Stk. 9. I sager vedrørende opholdstilladelse efter stk. 5, nr. 3, afgiver den herværende arbejdsgiver over for Udlændingestyrelsen erklæring om, hvorvidt løn- og ansættelsesvilkårene er sædvanlige, og om, hvorvidt de i stk. 8 nævnte oplysninger er indeholdt i ansættelsesaftalen eller -tilbuddet.

Stk. 10. Det regionale arbejdsmarkedsråd afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, hvorvidt de i stk. 1, 2, 5 eller 8, angivne betingelser efter det regionale arbejdsmarkedsråds opfattelse er opfyldt. Udtalelsen kan indhentes i elektronisk form.

Stk. 11. Udlændingestyrelsen videregiver uden udlændingens samtykke oplysning om meddelelse af opholdstilladelse efter stk. 5 til det regionale arbejdsmarkedsråd. Udlændinge-

styrelsen kan i den forbindelse, herunder i elektronisk form, videregive følgende oplysninger:

- 1) Lønmodtagerens navn.
- 2) Arbejdsgiverens navn og adresse og arbejdsstedets beliggenhed.
- 3) Lønmodtagerens arbejdsfunktioner, titel, rang, stilling og jobkategori.
- 4) Ansættelsesforholdets begyndelsestidspunkt og dets forventede varighed, hvis der ikke er tale om tidsbestemt ansættelse.
- 5) Den normale daglige eller ugentlige arbejdstid.«

5. I § 14, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »6«: », dog ikke statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn med opholdstilladelse efter § 9 a«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. maj 2004.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund

1.1. Traktatgrundlaget

Den 1. maj 2004 bliver ti nye lande – Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn – medlemmer af Den Europæiske Union.

Dette følger af den traktat, som er indgået den 16. april 2003 mellem Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storherzogdommet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige, Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland (medlemmer af Den Europæiske Union), og Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik om Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse af Den Europæiske Union (i det følgende tiltrædelsestraktaten).

Det fremgår af tiltrædelsestraktatens artikel 1, stk. 2, at vilkårene for optagelsen er indeholdt i den akt, der er knyttet til tiltrædelsestraktaten (i det følgende tiltrædelsesakten), og at bestemmelserne i tiltrædelsesakten udgør en integrerende del af traktaten.

Tiltrædelsestraktaten indebærer bl.a., at statsborgere i de nye medlemslande fra og med tiltrædelsesdatoen den 1. maj 2004 som udgangspunkt vil være omfattet af EU-rettens regler om visumfritagelse og om ophævelse af indrejse- og opholdsbegrænsninger i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v.

Som følge heraf vil statsborgere i de nye medlemslande fra og med den 1. maj 2004 kunne indrejse og opholde sig her i landet i indtil 3 måneder fra indreisen.

Endvidere vil statsborgere i de nye medlemslande fra og med den 1. maj 2004 på lige fod med statsborgere i andre EU-lande kunne etablere selvstændig erhvervsvirksomhed samt levere eller modtage tjenesteydelser her i landet.

Statsborgere i Cypern og Malta vil i samme udstrækning som statsborgere i de nuværende EU-lande være berettiget til at bo og udøve lønnet arbejde her i landet.

For så vidt angår statsborgere i de resterende otte nye medlemslande – Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn – muliggør tiltrædelsestraktaten en særlig overgangsordning, hvorefter arbejdstagere fra disse lande først efter en overgangsperiode opnår adgang til arbejdsmarkedet i et nuværende medlemsland i samme udstrækning og på samme vilkår som arbejdstagere fra de nuværende EU-lande og fra Cypern og Malta.

Det følger således bl.a. af tiltrædelsesaktens artikel 24, at de foranstaltninger, der opregnes i bilag V, VI, VIII-X og XII-XIV til tiltrædelsesakten, gælder for de nye medlemslande på betingelserne i de nævnte bilag. De nævnte bilag rummer en landeopdelte gennemgang af overgangsforanstaltningerne for så vidt angår Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

Det fremgår af de nævnte bilag, at de nuværende medlemslande indtil udløbet af en periode på to år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. maj 2006, som en undtagelse fra artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68 – Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EF-Tidende Specialudgave 1968 II, s. 467); i det følgende forordning 1612/68 – anvender nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler til at regulere adgangen til deres arbejdsmarked for statsborgere i Est-

F. t. l. vedr. udlændingeloven

land, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

De nuværende medlemslande kan fortsætte med at anvende sådanne foranstaltninger indtil udløbet af en periode på fem år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. maj 2009. Det fremgår i den forbindelse, at Rådet inden udløbet af en periode på to år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. inden den 1. maj 2006, gennemfører en undersøgelse af, hvordan overgangsordningerne fungerer, på grundlag af en rapport fra Kommissionen. Ved afslutningen af undersøgelsen og senest den 1. maj 2006 underretter de nuværende medlemslande Kommissionen om, hvorvidt de agter at fortsætte med at anvende nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler, eller hvorvidt de agter fremover at anvende artikel 1-6 i forordning 1612/68. Giver der ikke meddelelse herom, vil artikel 1-6 i forordning 1612/68 finde anvendelse.

De nuværende medlemslande, der opretholder nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler ved udgangen af den femårige periode, dvs. frem til den 1. maj 2009, kan, hvis der forekommer eller er risiko for alvorlige forstyrrelser på arbejdsmarkedet, og efter at Kommissionen er blevet underrettet herom, fortsætte med at anvende disse foranstaltninger indtil udløbet af en periode på syv år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. maj 2011.

Et medlemsland, som undlader at indføre nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler eller inden udløbet af overgangsperioden afskaffer sådanne foranstaltninger, kan, hvis landet udsættes for eller forventer forstyrrelser på arbejdsmarkedet, som vil kunne udgøre en alvorlig risiko for levestandarden eller beskæftigelsen i en bestemt region eller i et bestemt erhverv, på baggrund af underretning herom af Kommissionen og de øvrige medlemslande anmode Kommissionen om at beslutte, at anvendelsen af artikel 1-6 i forordning 1612/68 helt eller delvis suspenderes med henblik på at genoprette en normal tilstand i den pågældende region eller i det pågældende erhverv. Kommissionen træffer afgørelse om suspensionen og dennes varighed og omfang senest to uger efter modtagelsen af en sådan anmodning og underretter Rådet om afgørelsen. Ethvert medlemsland kan senest to uger efter Kommissionens afgørelse anmode Rådet om at annullere eller ændre afgørelsen. Rådet træffer afgørelse om en sådan anmodning med kvalificeret flertal i løbet af højst to uger. I hastende og ekstraordinære tilfælde kan et medlemsland suspendere anvendelsen af artikel 1-6 i forordning 1612/68, idet landet efterfølgende giver Kommissionen en begrundet underretning herom.

Der består således en adgang for de nuværende medlemslande til – efter omstændighederne frem til den 1. maj 2011 – i forhold til Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn at fravige bestemmelserne i artikel 1-6 i forordning 1612/68.

Artikel 1-6 i den nævnte forordning regulerer EU-borgeres adgang til at tage og udøve lønnet beskæftigelse på andre medlemslandes område. Det følger bl.a. heraf, at enhver statsborger i et medlemsland uanset bopæl har ret til at tage og udøve lønnet beskæftigelse på et andet medlemslands område i overensstemmelse med de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser, der gælder for arbejdstagere, der er statsborgere i dette land, og at den pågældende på et andet medlemslands område navnlig har samme fortrinnsstilling som statsborgere i landet med hensyn til adgangen til ledige stillinger. Det fremgår endvidere bl.a., at de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser og administrativ praksis i et medlemsland inden for rammerne af forordningen ikke finder anvendelse, hvis de pågældende bestemmelser eller den pågældende praksis for udenlandske arbejdstagere begrænser eller gør tilbud og ansøgninger om beskæftigelse, adgang til beskæftigelse og udøvelse heraf afhængig af betingelser, der ikke gælder for indenlandske arbejdstagere.

Det fremgår dog samtidig af de nævnte bilag til tiltrædelsesakten, at nationale foranstaltninger som omtalt ovenfor ikke må føre til, at statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn får mere restriktive vilkår for adgangen til arbejdsmarkedet i de nuværende medlemslande end dem, der gælder på datoen for undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten. Tiltrædelsestraktaten blev undertegnet den 16. april 2003.

Det fremgår endvidere, at de nuværende medlemslande også i en periode, hvor der anvendes nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler, skal give arbejdstagere, der er statsborgere i medlemslandene – herunder de nye medlemslande – fortrinnsstilling i forhold til arbejdstagere, der er statsborgere i tredjelande, for så vidt angår adgangen til arbejdsmarkedet.

Det fremgår ligeledes, at arbejdstagere fra de nye medlemslande og deres familiemedlemmer, som opholder sig og arbejder lovligt i et andet medlemsland, ikke må behandles mere restriktivt end arbejdstagere, der er tredjelandstatsborgere, og som opholder sig og arbejder i det pågældende medlemsland.

Herudover følger det af de nævnte bilag til tiltrædelsesakten, at statsborgere i Estland, Letland, Litau-

en, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der på tiltrædelsesdatoen den 1. maj 2004 har lovlig beskæftigelse i et af de nuværende medlemslande, og hvis arbejdstilladelse i det pågældende medlemsland er meddelt for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, har adgang til arbejdsmarkedet i dette medlemsland, men ikke til arbejdsmarkedet i andre medlemslande, der anvender nationale foranstaltninger. Det følger endvidere af bilagene, at statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der efter tiltrædelsen af EU får arbejdstilladelse i et af de nuværende medlemslande for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, skal have de samme rettigheder. De pågældende personer mister dog disse rettigheder, hvis de frivilligt forlader arbejdsmarkedet i det pågældende nuværende medlemsland.

Statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der på tiltrædelsesdatoen eller i en periode, hvori der anvendes nationale foranstaltninger, har lovlig beskæftigelse i et af de nuværende medlemslande, og hvis arbejdstilladelse i det pågældende medlemsland er meddelt for en periode på under 12 måneder, har ikke de nævnte rettigheder.

Ved adgang til arbejdsmarkedet forstås i denne forbindelse ret til at indrejse og søge arbejde. Dette indebærer, at den pågældende vil kunne opholde sig i værtslandet i en jobsøgningsperiode på op til seks måneder, hvorunder den jobsøgende skal kunne forsøge sig selv. Grundlaget for opholdsretten bortfalder, hvis den jobsøgende søger om hjælp til forsørgelse.

Tiltrædelsestraktaten giver ikke de nuværende medlemslande mulighed for at fravige andre bestemmelser i forordning 1612/68 end artikel 1-6. Tiltrædelsestraktaten giver endvidere ikke mulighed for at fravige andre EU-bestemmelser i relation til arbejdskraftens frie bevægelighed. Dog kan visse bestemmelser i direktiv 68/360/EØF – Rådets direktiv af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer (68/360) (ABL 1968 L 257/13) – som ikke kan adskilles fra artikel 1-6 i forordning 1612/68, fraviges, i det omfang dette er nødvendigt for anvendelse af nationale foranstaltninger.

Ved vedtagelsen den 4. juni 2003 af udenrigsministerens forslag nr. L 222 af 30. april 2003 til lov om Den Europæiske Unions udvidelse med Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet gav Folketinget sit samtykke til, at tiltrædelsestraktaten kunne ratificeres på Danmarks vegne. Der henvises til Folketingstidende

2002/2003, Tillæg A, s. 6843, og Tillæg C, s. 826. Lovforslaget trådte herefter i kraft som lov nr. 445 af 10. juni 2003. Dansk ratifikation skete herefter ved deponering af ratifikationsinstrument i det italienske udenrigsministerium i Rom, Italien, den 11. juni 2003.

Lov nr. 445 af 10. juni 2003 indebærer herudover, at bestemmelserne i tiltrædelsestraktaten med tilhørende tiltrædelsesakt, bilag og protokoller sættes i kraft i Danmark, i det omfang de efter fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige i Danmark.

1.2. Aftale af 2. december 2003 mellem regeringspartierne og Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004

Et åbent, fleksibelt arbejdsmarked inden for EU er efter regeringens opfattelse afgørende for at sikre en veluddannet arbejdskraft, økonomisk udvikling og overførsel af viden mellem de enkelte europæiske lande. Det er derfor efter regeringens opfattelse et centralt mål for det europæiske samarbejde at fjerne hindringer for den frie bevægelighed mellem medlemslandene.

Såvel den nuværende som den tidligere regering har erklæret, at Danmark vil åbne arbejdsmarkedet for de nye EU-borgere i forbindelse med EU-udvidelsen den 1. maj 2004.

På den baggrund indgik regeringspartierne den 2. december 2003 aftale med Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004.

Det fremgår af aftalen, at aftalepartierne er enige om at åbne det danske arbejdsmarked for arbejdstagere fra de nye medlemslande.

Aftalepartierne finder i den forbindelse, at der er en række hensyn at tage i forbindelse med EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked over for arbejdstagere fra de nye medlemslande. Det skal således sikres,

- at det danske arbejdsmarked de facto åbnes for arbejdstagere fra de nye medlemslande fra og med den 1. maj 2004,
- at der fortsat er balance og ordnede forhold på det danske arbejdsmarked,
- at de nye EU-borgere bliver ansat på samme vilkår, som gælder på det danske arbejdsmarked, hvilket skal ske ved, at der stilles krav om, at løn- og ansættelsesvilkår skal svare til de overenskomstsmæssige eller på anden måde være sædvanlige for det danske arbejdsmarked,

- at de danske velfærdsordninger forbliver robuste, og at der ikke sker utilsigtet brug af de danske sociale ordninger, og
- at der gennemføres en forstærket indsats mod illegal arbejdskraft og andre omgåelsesmuligheder.

Det er anført i aftalen, at statsborgere i de nye EU-lande vil kunne opholde sig i Danmark i en jobsøgningsperiode på op til seks måneder, hvilket svarer til den ret som statsborgere i de nuværende EU-lande har. Arbejdssøgende vil i jobsøgningsperioden skulle forsørge sig selv, således at grundlaget for opholdsretten bortfalder, hvis de pågældende i jobsøgningsperioden søger om hjælp til forsørgelse. I jobsøgningsperioden er de pågældende fritaget for krav om opholdstilladelse.

Aftalepartierne har endvidere bl.a. aftalt at gøre brug af de muligheder, der gives i tiltrædelsestraktaten for at gøre undtagelse fra artikel 1-6 i forordning 1612/68 for så vidt angår statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn. Formålet hermed er – uanset at aftalepartierne er enige om, at det generelle pres på det danske velfærdssystem efter EU-udvidelsen vil være begrænset – at forebygge enhver risiko for, at EU-udvidelsen også på udvalgte områder kan give anledning til problemer i relation til ubalancer på arbejdsmarkedet og utilsigtet brug af sociale ydelser.

Aftalepartierne er således enige om i en overgangsperiode at etablere et regelsæt for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til arbejdstagere fra de pågældende nye EU-lande.

Meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse vil som udgangspunkt være betinget af, at der foreligger et konkret ansættelsestilbud med angivelse af, at løn- og ansættelsesvilkårene er fastlagt i henhold til en nærmere angivet overenskomst eller er sædvanlige for det danske arbejdsmarked. Tilladelsen vil som udgangspunkt endvidere være betinget af ansættelse på fuld tid. Det vil ligeledes være et krav, at den pågældende arbejdsgiver er indeholdelsespligtig i henhold til kildeskatteloven og ikke er omfattet af strejke, lockout eller blokade, medmindre konflikten er hævet eller kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig.

Arbejdstilladelsen begrænses til det arbejdsforhold, på grundlag af hvilket den er meddelt, og den pågældende må ikke begynde at arbejde, før opholds- og arbejdstilladelsen er meddelt. Sker dette, er der tale om illegalt arbejde.

Opholdstilladelsen meddeles uden forudgående høring i tilfælde, hvor der er tale om ansættelse i henhold til gældende overenskomst, og i tilfælde, hvor der er

tale om ansættelse af en forsker, underviser, funktionær i ledende stilling eller specialist, hvis ansættelsesvilkår sædvanligvis alene er reguleret ved individuel kontrakt.

I andre tilfælde forudsætter meddelelse af opholdstilladelse som udgangspunkt en forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd, ligesom det vil være et krav, at der foreligger en skriftlig erklæring fra arbejdsgiveren om, at ansættelseskontrakten eller -tilbuddet opfylder mindstekravene i ansættelsesbevisslovens § 2, stk. 2, og om, at løn- og ansættelsesvilkårene er i overensstemmelse med de løn- og ansættelsesvilkår, som er sædvanlige hos den pågældende arbejdsgiver.

Opholdstilladelsen meddeles tidsbegrænset og gives første gang for højst et år (i særlige tilfælde tre år) med mulighed for forlængelse for perioder på op til tre år. For forskere, undervisere, funktionærer i ledende stillinger, specialister m.v. gives opholdstilladelsen for højst tre år og kan forlænges for højst fire år ad gangen. Bestemmelserne administreres således, at der aldrig meddeles opholdstilladelse ud over kontraktperiodens varighed.

Ansøgninger fra statsborgere i de pågældende nye EU-lande om opholds- og arbejdstilladelse som arbejdstagere skal behandles af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Integrationsministeriet. Sagsbehandlingen skal være så smidig og brugervenlig som muligt. Det skal tilstræbes, at sagsbehandlingstiden ikke overstiger fire uger i ukomplicerede sager.

Opholds- og arbejdstilladelsen vil som udgangspunkt blive inddraget eller nægtet forlænget, hvis arbejdstageren mister det arbejde, på grundlag af hvilket opholdstilladelsen er meddelt. Opholdstilladelsen er således betinget af, at den pågældende er beskæftiget og dermed i stand til at forsørge sig selv. Inddrages en opholds- og arbejdstilladelse, eller nægtes tilladelsen forlænget, og søger den pågældende arbejde på ny, betragtes den pågældende igen som førstegangsarbejdssøgende.

I tilfælde af konkret mistanke om, at grundlaget for en opholdstilladelse var urigtigt eller ikke længere er til stede – eller eventuelt som led i en stikprøvekontrol af, om dette er tilfældet – vil Udlændingestyrelsen kunne anmode en arbejdstager om at fremsende lønsedler eller anden dokumentation for beskæftigelsen med henblik på at få godtgjort, at ansættelsesforholdet fortsat består, og at de faktiske lønudbetalinger svarer til, hvad der var angivet i den ansøgning, på grundlag af hvilken tilladelsen blev meddelt.

Aftalepartierne er endvidere – med henblik på at begrænse risikoen for utilsigtet brug af sociale ydelser –

enige om, at det er en forudsætning for, at en vandrende arbejdstager fra et af de pågældende nye medlemslande kan medtage familiemedlemmer til Danmark, at den pågældende har en passende bolig, og at det – for så vidt angår andre familiemedlemmer end ægtefæller og børn under 21 år – er dokumenteret, at den pågældende har forsørgt familiemedlemmerne i hjemlandet og er i stand til fortsat at forsørge familien i Danmark.

Herudover er aftalepartierne enige om at foretage en række justeringer på det sociale område. Der henvises herved til beskæftigelsesministerens forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel (Hjælp til personer med betinget opholdsret og opfølgning i sygedagpengesager), der fremsættes samtidig med dette lovforslag, og til beskæftigelsesministerens forslag nr. L 118 af 17. december 2003 til lov om ændring af lov om børnepasningsorlov (Tilmelding til børnepasningsorlov).

Aftalepartierne anfører endvidere, at der som led i indsatsen mod illegalt arbejde vil blive ført kontrol med, at arbejdsgivere ikke beskæftiger arbejdstagere fra de nye medlemslande, som ikke har opholds- og arbejdstilladelse. Overtrædelse af reglerne herom vil blive straffet, og meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til arbejdstagere hos arbejdsgivere, der gentagne gange har beskæftiget arbejdstagere fra de nye medlemslande uden gyldigt opholdsgrundlag, eller hvor der er konstateret afvigelser mellem tilladelsens grundlag og de faktiske løn- og ansættelsesvilkår, forudsætter altid forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd.

Aftalepartierne bemærker generelt til ovenstående, at det aftalte regelsæt for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse til statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn giver arbejdstagere fra de pågældende lande adgang til reelle job på det danske arbejdsmarked, hvilket såvel de pågældende nye medlemslande som Danmark har gavn af.

Regelsættet giver endvidere mulighed for at overvåge tilgangen af arbejdstagere fra de pågældende nye medlemslande, ligesom det sikres, at ansættelse sker på ordnede vilkår. Der vil således være mulighed for i overgangsperioden at indhente erfaringer med EU-udvidelsen under kontrollerede former. Det er aftalepartiernes opfattelse, at en sådan gradvis gennemførelse af EU's regler på området vil muliggøre en løbende tilpasning til situationen efter udløbet af overgangsperioden i 2011, hvor EU-reglerne om arbejdskraftens

frie bevægelighed vil gælde uden undtagelse for alle EU/EØS-lande.

Aftalepartierne er i den forbindelse enige om at følge udviklingen efter EU-udvidelsen meget nøje, herunder ved møder mindst to gange hvert år med henblik på bl.a. at drøfte behovet for at justere reglerne om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse. Aftalepartierne vil i den forbindelse inden udgangen af det andet år efter EU-udvidelsen, dvs. inden den 1. maj 2006, i lyset af udviklingen på arbejdsmarkedet og den faktiske indvandring fra de nye EU-lande vurdere behovet for at videreføre og eventuelt justere reglerne. Senest inden udgangen af det femte år efter EU-udvidelsen, dvs. inden den 1. maj 2009, vurderer aftalepartierne, om der er behov for at forlænge reglerne i yderligere to år indtil udgangen af det syvende år efter EU-udvidelsen, dvs. indtil den 1. maj 2011. En sådan forlængelse skal i givet fald kunne begrundes med alvorlige forstyrrelser på arbejdsmarkedet eller alvorlig risiko herfor.

Såfremt Danmark ikke inden udløbet af det femte år efter EU-udvidelsen meddeler EU-kommissionen, at Danmark vil opretholde det beskrevne regelsæt, vil EU-rettens almindelige regler på området finde anvendelse.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget udmønter den del af regeringspartiernes aftale af 2. december 2003 med Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne, som kræver ændring af udlændingelovgivningen. Der henvises herved til afsnit 1.2.

Aftalen indebærer, at statsborgere i de nye medlemslande, herunder i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, skal kunne indrejse og opholde sig her i landet i indtil 6 måneder fra indrejsen, såfremt de pågældende er arbejdssøgende. Denne adgang følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 2, stk. 1.

Med lovforslaget foreslås – i overensstemmelse med tiltrædelsestraktaten af 16. april 2003 – at der indføres en national foranstaltning, som sikrer en trinvis overgang til den fulde frie bevægelighed efter EU-reglerne for arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, som senest den 1. maj 2011 vil indtræde for de nævnte lande. Der henvises herved til afsnit 1.

Der foreslås således en særlig, tosporet ordning, som indebærer, at den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 1 – hvorefter der efter ansøgning kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller er-

hvervsmæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen, herunder hvis udlændingen kan få ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på særligt kvalificeret arbejdskraft – suppleres med en særlig adgang til opholdstilladelse for arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

En arbejdstager fra et af de pågældende lande vil således kunne opnå opholdstilladelse uden at opfylde betingelserne i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse her i landet på overenskomstsmæssige eller på anden måde sædvanlige vilkår hos en arbejdsgiver, der er indberetningspligtig efter kildeskatteloven, og som ikke er omfattet af strejke, lockout eller blokade, medmindre konflikten er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig. Den pågældende vil i tilknytning til opholdstilladelsen blive meddelt arbejdstilladelse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede særlige adgang til opholdstilladelse for arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn vil som helhed betragtet være lempeligere end den gældende adgang efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, da det ikke vil være en betingelse for at imødekomme en ansøgning efter den foreslåede bestemmelse, at væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler derfor.

Den foreslåede særlige adgang til opholdstilladelse må derfor antages at ville få væsentlig større praktisk anvendelse end den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, for så vidt angår arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

Adgangen til opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, vil dog på enkelte punkter – bl.a. for så vidt angår kravene til den ugentlige arbejdstid – være lempeligere end den foreslåede særlige adgang til opholdstilladelse.

Da det som anført i afsnit 1.1 følger af tiltrædelsestraktaten, at statsborgere i de nye medlemslande for så vidt angår adgangen til arbejdsmarkedet ikke må stilles ringere end på tidspunktet for undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten den 16. april 2003, og da adgangen til opholdstilladelse efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, var gældende den 16. april 2003, vil udlændingemyndighederne tillige skulle behandle ansøgninger, som ikke kan imødekommes efter den foreslåede særlige adgang til opholdstilladelse for arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen,

Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Integrationsloven gælder ikke for udlændinge, der er statsborgere i et EF/EØS-land. Statsborgere i Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn vil således fra den 1. maj 2004 ikke længere være omfattet af integrationsloven. Dette betyder, at de pågældende udlændinge ikke vil kunne fortsætte et påbegyndt introduktionsprogram, jf. integrationslovens § 16, efter den 1. maj 2004, ligesom de ikke længere vil kunne modtage ydelser efter integrationsloven. De pågældende vil fortsat kunne modtage danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., og de vil kunne modtage ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og deltage i aktivering efter lov om aktiv beskæftigelsesindsats, såfremt de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

3. Særligt vedrørende arbejdstagerens familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren

Som anført ovenfor i afsnit 1.1 giver tiltrædelsestraktaten ikke de nuværende medlemslande mulighed for i forhold til Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn at fravige andre bestemmelser i forordning 1612/68 end dennes artikel 1-6. Forordningens artikel 10 om arbejdstagerens familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren finder således fra og med den 1. maj 2004 tilsvarende anvendelse for familiemedlemmer til arbejdstagere fra de nævnte lande som for familiemedlemmer til arbejdstagere fra de nuværende EU-lande og Cypern og Malta. Dette vil gælde, uanset om den pågældende arbejdstager har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, eller efter den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5.

Følgende familiemedlemmer har i medfør af forordningens artikel 10 uanset de pågældendes nationalitet adgang til at tage ophold hos arbejdstageren:

- Arbejdstagerens ægtefælle.
- Arbejdstagerens eller dennes ægtefælles efterkommer i lige linje, der er under 21 år eller forsørges af arbejdstageren.
- Personer, der er beslægtede i opstigende linje med arbejdstageren eller dennes ægtefælle og forsørges af arbejdstageren.

Medlemslandene skal herudover lette tilflytningen for andre familiemedlemmer, der forsørges af arbejdstageren eller i hjemlandet er optaget i dennes hus-

stand. Det er en forudsætning for de nævnte familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren, at denne for sin familie råder over en bolig, der opfylder de krav, der anses for normale for indenlandske arbejdstagere i det område, hvor arbejdstageren er beskæftiget. Denne betingelse må ikke medføre forskelsbehandling mellem indenlandske arbejdstagere og arbejdstagere fra andre medlemslande.

Artikel 1, stk. 1, litra c og d, og stk. 2, i Rådets direktiv af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsningerne inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser (73/148) (EF-Tidende 1973 L 172/14) regulerer adgangen for familiemedlemmer til EU-borgere, der gør brug af EU-rettens regler om fri bevægelighed i forbindelse med etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed og udveksling af tjenesteydelser, til at tage ophold hos disse. Direktivet indeholder et forsørgelseskrav svarende til forordningens, men ikke noget boligkrav.

Forordningens og direktivets regler om adgangen for EU-borgerens familiemedlemmer til at tage ophold hos EU-borgeren er gengivet i EF/EØS-bekendtgørelsen.

Udlændingemyndighederne stiller i dag ikke krav om, at EU-borgeren er i stand til at forsørge de familiemedlemmer, hvis adgang til at tage ophold hos EU-borgeren ifølge forordningens artikel 10 og direktivets artikel 1, stk. 1, litra c og d, og stk. 2, kan betinges af, at den pågældende forsørger dem. Udlændingemyndighederne forlanger i sådanne sager alene dokumentation for, at EU-borgeren faktisk forsørgede de pågældende i hjemlandet indtil ansøgningstidspunktet.

Det må antages, at der efter EU-retten kan stilles krav om, at EU-borgeren på ansøgningstidspunktet kan forsørge de pågældende familiemedlemmer. Der er således i forordningens artikel 10, stk. 2, opstillet den betingelse, at familiemedlemmet »forsørges af eller i hjemlandet er optaget i den nævnte arbejdstagers husstand«, hvilket indikerer, at forsørgelsen – i modsætning til optagelsen i arbejdstagerens husstand i hjemlandet, der i sagens natur højst kan bestå indtil tidspunktet for arbejdstagerens udrejse – skal være aktuel på ansøgningstidspunktet. En omtrent enslydende formulering findes i direktivets artikel 1, stk. 2. Endvidere forudsættes familiemedlemmer til en række andre kategorier af EU-borgere end sådanne, som gør brug af EU-rettens regler om arbejdskraftens fri bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v., ikke at måtte falde værtsmedlemslandets sociale system til byrde. Der henvises i den forbindelse til artikel 1 i Rådets direktiv af 29. oktober 1993 om op-

holdsret for studerende (93/96) (EF-Tidende 1993 L 317/59), til artikel 1 i Rådets direktiv af 28. juni 1990 om opholdsret for lønmodtagere og selvstændige, der er ophørt med erhvervsaktivitet (90/365) (EF-Tidende 1990 L 180/28), samt til artikel 1 i Rådets direktiv af 28. juni 1990 om opholdsret (90/364) (EF-Tidende 1990 L 180/26).

Udlændingemyndighederne stiller i dag endvidere ikke boligkrav som betingelse for familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos en EU-arbejdstager.

Fra og med EU-udvidelsen den 1. maj 2004 vil det blive stillet som betingelse for familiesammenføring til en herværende EU-borger, som gør brug af EU-rettens regler om arbejdskraftens fri bevægelighed, etablering og udveksling af tjenesteydelser m.v., at denne dels godtgør at have forsørgt og fortsat at være i stand til at forsørge de familiemedlemmer, hvis adgang til at tage ophold hos den pågældende ifølge artikel 10 i forordning 1612/68 og artikel 1 i direktiv 73/148 kan betinges af, at den pågældende forsørger dem, dvs. andre familiemedlemmer end ægtefæller og efterkommere under 21 år, dels – hvis den herboende EU-borger er arbejdstager – for sin familie råder over en bolig, der opfylder de krav, der anses for normale for indenlandske arbejdstagere i det område, hvor arbejdstageren er beskæftiget.

Forsørgelseskravet vil blive anset for opfyldt, hvis EU-borgeren frem til tidspunktet for ansøgningen om familiesammenføring forsørgede de relevante familiemedlemmer i hjemlandet (eller det senere opholdsland), og hvis EU-borgeren på tidspunktet for ansøgningen om familiesammenføring råder over en indkomst, som mindst svarer til, hvad EU-borgeren og de pågældende familiemedlemmer tilsammen ville have i indkomst, dersom de alene hver især modtog den laveste indkomsterstattende ydelse, der kan modtages efter den danske sociallovgivning.

Efter EF-domstolens praksis kan boligkravet efter artikel 10, stk. 3, i forordning 1612/68 ikke forlanges opretholdt udover det tidspunkt, hvor familiemedlemmet tager bolig hos arbejdstageren, medmindre denne skaffer sig en bolig, som opfylder kravene i artikel 10, stk. 3, alene med henblik på at skaffe sine familiemedlemmer opholdstilladelse og umiddelbart efter opnåelsen af tilladelsen fraflytter boligen, jf. EF-domstolens dom af 18. maj 1989 i sag 249/86, Kommissionen mod Tyskland (Saml. 1989 1263).

Boligkravet vil derfor alene blive forlangt opfyldt på tidspunktet for meddelelsen af familiesammenføringen. Da tilsvarende hensyn gør sig gældende for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt forsørgelseskravet kan forlanges løbende opfyldt, vil forsørgelseskra-

vet ligeledes ikke blive forlangt opfyldt udover tidspunktet for meddelelsen af familiesammenføringen.

Det bemærkes, at bestemmelserne i forordning 1612/68 er en tydeliggørelse af indholdet af princippet om arbejdskraftens fri bevægelighed, der er fastlagt i artikel 39 og 40 (tidligere 48 og 49) i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, og at forordningen derfor skal fortolkes på baggrund af disse traktatbestemmelser, hvorefter foranstaltninger, der er nødvendige for gradvist at gennemføre arbejdskraftens fri bevægelighed, skal iværksættes. Der skal derfor ved vurderingen af, om boligkravet er opfyldt, anlægges et konkret og forholdsvis lempeligt skøn, hvorfor boligkravet ikke vil kunne administreres efter samme håndfaste retningslinjer som det boligkrav, der i dag følger af udlændingelovens almindelige regler.

Sager vedrørende meddelelse af familiesammenføring i medfør af artikel 10 i forordning 1612/68 vil for så vidt angår familiemedlemmer til arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, blive behandlet af Udlændingestyrelsen med klageadgang til Integrationsministeriet.

EF/EØS-bekendtgørelsen vil i forbindelse med EU-udvidelsen den 1. maj 2004 blive revideret i overensstemmelse med ovenstående. Folketinget vil blive orienteret, når revisionen er tilendebragt.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget

4.1. Integrationslovens personkreds

Integrationsloven omfatter ikke statsborgere fra EU-lande. Udvidelsen betyder derfor, at statsborgere fra Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn pr. 1. maj 2004 ikke længere er omfattet af integrationsloven. På baggrund af bl.a. de realiserede tal for antallet af familiesammenførte i 2003 skønnes lovforslaget at indebære en statslig besparelse på udgifter til introduktionsprogram på ca. 38,9 mio. kr. i 2004, ca. 36,1 mio. kr. i 2005, ca. 38,2 mio. kr. i 2006 og ca. 39,6 mio. kr. i 2007, hvor de økonomiske konsekvenser af lovforslaget er fuldt indfaset.

4.2. Øget behov for danskundervisning

EU-udvidelsen skønnes at medføre en øget aktivitet på danskundervisningsområdet. I medfør af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. skal kommunerne tilbyde danskuddannelse til udlændinge, der har behov herfor – herunder til EU-borgere, som er bosat og folkeregistreret i Danmark. Ifølge danskuddannelsesloven kan kommunerne opkræve et

gebyr for udlændinge, der er selvforsørgende, og som ikke er omfattet af integrationsloven.

På baggrund af de hidtidige erfaringer med omfanget af danskundervisning for EU-borgere m.v. og en beregningsmæssig antagelse om, at der årligt vil indrejse ca. 1.500 personer fra de nye EU-lande, skønnes det, at lovforslaget vil give anledning til årlige offentlige merudgifter til danskuddannelse (fratrukket gebyrindtægter) på ca. 4,9 mio. kr. i 2004, ca. 23,9 mio. kr. i 2005, ca. 38,8 mio. kr. i 2006 og ca. 39,6 mio. kr. i 2007, hvor udgiften til danskuddannelse er fuldt indfaset. Den kommunale andel af de samlede offentlige udgifter udgør ca. 2,5 mio. kr. i 2004, ca. 12,0 mio. kr. i 2005, ca. 19,5 mio. kr. i 2006 og ca. 39,6 mio. kr. i 2007.

4.3. Øget antal sager og ændrede regler og procedurer for Udlændingestyrelsens behandling af opholdssager til arbejdstagere fra de nye EU-medlemslande m.v.

Lovforslaget skønnes at indebære et øget antal ansøgninger om opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse fra personer fra de nye EU-medlemslande. Det er endnu usikkert, hvordan ansøgningsmønstret vil udvikle sig efter EU-udvidelsen, men det skønnes umiddelbart, at der årligt i Udlændingestyrelsen vil skulle behandles yderligere 1.500 nye ansøgninger efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 5. Samtidig ændres procedurerne for behandlingen af sager efter udlændingelovens § 9 a. Endelig kan der som følge af lovforslaget forventes en stigning i antallet af sager om inddragelse/nægtelse af forlængelser på beskæftigelsesområdet. Som afledt konsekvens forventes endvidere et øget antal ansøgninger om familiesammenføring til den herboende arbejdstager. Samlet set skønnes lovforslaget at indebære en ressourcemæssig belastning i Udlændingestyrelsen svarende til et øget ressourcebehov på 1,8 mio. kr., heraf 1,2 mio. kr. lønudgifter årligt. Beløbet finansieres af et forventet mindreforbrug vedrørende § 18.31.01. Introduktionsprogram m.v. for udlændinge, jf. ovenfor. Beløbet overføres for 2004 på tillægsbevillingsloven for 2004 og indbudgetteres for 2005 og fremefter på finansloven for 2005.

4.4. Etablering af et overvågningssystem, elektroniske høringprocedurer m.v.

Udlændingestyrelsen skal efter aftalen mellem regeringen og aftalepartierne etablere et overvågningssystem, der leverer nøgletal for, hvor mange tilladelser der bliver givet, hvorledes de geografisk er fordelt (på AF-regioner), samt inden for hvilke fag og brancher tilladelserne er givet. Der skal endvidere etable-

res et system, som muliggør statistikføring og elektroniske høringsprocedurer.

På Udlændingestyrelsens område skønnes etableringen af overvågningssystemet m.v. at indebære merudgifter på 5,2 mio. kr., heraf 1,1 mio. kr. lønudgifter, i 2004 samt 0,4 mio. kr., heraf 0,3 mio. kr. lønudgifter, fra 2005 og fremefter. Beløbet finansieres af et forventet mindreforbrug vedrørende § 18.31.01. Introduktionsprogram m.v. for udlændinge, jf. ovenfor. Beløbet overføres for 2004 på tillægsbevillingsloven for 2004 og indbudgetteres for 2005 og fremefter på finansloven for 2005.

Høring af de regionale arbejdsmarkedsråd og etablering af et overvågningsberedskab ventes i et vist omfang at medføre administrative meropgaver for AF-regionerne og Arbejdsmarkedsstyrelsen svarende til ca. 4-5 årsværk. Udgiften hertil ventes at udgøre ca. 2 mio. kr. årligt, som indprioriteres i Beskæftigelsesministeriets nuværende bevillinger.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for kommuner og amtskommuner.

5. Erhvervsadministrative, erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser af lovforslaget og lovforslagets administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget forventes ikke at få erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser.

Lovforslaget forventes endvidere ikke at få miljømæssige konsekvenser eller administrative konsekvenser for borgerne.

6. Forholdet til EU-retten

Med lovforslaget foreslås med hjemmel i tiltrædelsestraktaten indført en overgangsordning i forbindelse med EU-udvidelsen den 1. maj 2004, hvorved artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68 – Rådets forord-

ning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EF-Tidende Specialudgave 1968 II, s. 467) – kan fraviges for så vidt angår arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

7. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Amtsrådsforeningen, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Europa-bevægelse, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Dommerfuldmægtigforeningen, Flygtningenævnet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, HK/Danmark, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, KL, Københavns Kommune, Landsorganisationen i Danmark, Mellempfolkeligt Samvirke, POEM, Politidirektøren i København, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, retterne i København, Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Rådet for Etniske Minoriteter, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Specialarbejderforbundet i Danmark samt UNHCR.

8. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget forventes at medføre mindreudgifter for staten til integrationsprogrammet på ca. 38,9 mio. kr. i 2004, 36,1 mio. kr. i 2005, 38,2 mio. kr. i 2006 og 39,6 mio. kr. i 2007.	Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for staten og kommunerne til danskundervisning på i alt ca. 4,9 mio. kr. i 2004, 23,9 mio. kr. i 2005, 38,8 mio. kr. i 2006 og 39,6 mio. kr. i 2007. Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for Udlændingestyrelsen på ca. 5,2 mio. kr., heraf 1,1 mio. kr. lønudgifter, i 2004 til etablering og drift samt 0,4 mio. kr. årligt, heraf 0,3 mio. kr. lønudgifter, til drift af et system til overvågning, gennemførelse af elektroniske høringsprocedurer og statistikføring m.v. På Beskæftigelsesministeriets område skønnes høring af de regionale arbejdsmarkedsråd og etablering af et overvågningsberedskab at medføre merudgifter på ca. 2 mio. kr. Endelig forventes lovforslaget at medføre merudgifter for Udlændingestyrelsen på ca. 1,8 mio. kr.; heraf 1,2 mio. kr. lønudgifter, til behandling af et øget antal sager efter ændrede regler og procedurer m.v. fra 2004 og frem.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ja, jf. ovenfor.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Forholdet til EU-retten	Med lovforslaget foreslås med hjemmel i tiltrædelsestraktaten indført en overgangsordning i forbindelse med EU-udvidelsen den 1. maj 2004, hvorved artikel 1-6 i forordning (EØF) nr. 1612/68 – Rådets forordning 1612/68/EØF af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EF-Tidende Specialudgave 1968 II, s. 467) – kan fraviges for så vidt angår arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ændringerne skyldes, at det europæiske samarbejde, der tidligere blev benævnt Det Europæiske Fællesskab/De Europæiske Fællesskaber/EF, i dag benævnes Den Europæiske Union/EU.

Til nr. 2

Med den foreslåede henvisning i § 6 til de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 1, 2. pkt., jf. 1. pkt., og stk. 5, angives det, at statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn er omfattet af en særlig national overgangsordning for så vidt angår adgangen til at tage ophold i Danmark på grundlag af ansættelse hos en herværende arbejdsgiver.

Til nr. 3

Efter den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervsmæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen, herunder hvis udlændingen kan få ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på særligt kvalificeret arbejdskraft. Bestemmelsen blev indført i udlændingeloven ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love. For en beskrivelse af, efter hvilke nærmere kriterier der kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, henvises til afsnit 9 i de almindelige bemærkninger til forslag nr. L 152 af 28. februar 2002 til lov om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love og til de specielle bemærkninger til § 9 a i samme lovforslags § 1, nr. 3 (Folketingstidende 2001/2002, Tillæg A, s. 3952).

Den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at den gældende bestemmelse i udlændin-

gelovens § 9 a, stk. 1, som med forslaget bliver § 9 a, stk. 1, 1. pkt., for så vidt angår arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, alene finder anvendelse, hvis der ikke kan gives de pågældende opholdstilladelse i medfør af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5. Der henvises herved til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 1.1, følger det af tiltrædelsestraktaten, at statsborgere i de nævnte lande for så vidt angår adgangen til arbejdsmarkedet ikke må stilles ringere end på tidspunktet for undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten den 16. april 2003. Da bestemmelsen i § 9 a, stk. 1, som var gældende den 16. april 2003, på enkelte punkter – bl.a. for så vidt angår kravene til den ugentlige arbejdstid – er lempeligere end den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, vil udlændingemyndighederne tillige skulle behandle ansøgninger, som ikke kan imødekommes efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, efter § 9 a, stk. 1, 1. pkt., da ansøgning herom anses for stilltiende indgivet ved ansøgning om opholdstilladelse som arbejdstager her i landet.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 3, skal opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 1, være opnået inden indrejsen. Efter indrejsen kan ansøgning herom ikke indgives, behandles eller tillægges opsættende virkning her i landet, medmindre særlige grunde taler derfor.

I tilfælde, hvor en statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn efter indrejse i Danmark indgiver ansøgning om opholdstilladelse som arbejdstager her i landet, og hvor ansøgningen ikke imødekommes efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, vil der foreligge sådanne særlige grunde, at spørgsmålet om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, kan behandles og tillægges opsættende virkning, selvom den pågældende udlænding opholder sig her i landet.

Til nr. 4

Den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, supplerer den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9 a, stk. 1, for så vidt angår arbejdstagere fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, idet sådanne fra og med den 1. maj 2004 kan meddeles opholdstilladelse i Danmark på grundlag af ansættelse hos en herværende arbejdsgiver i en række tilfælde, hvor betingelserne i § 9 a, stk. 1, ikke er opfyldt. Der henvises herved til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil.

Det vil være en generel betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, at der er tale om ordinær beskæftigelse, hvorved forstås beskæftigelse uden offentligt tilskud. Der vil derfor ikke kunne meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, på grundlag af beskæftigelse i form af eksempelvis fleksjob eller skånejob.

Der skal endvidere være tale om fuldtidsansættelse. Ved fuldtidsansættelse forstås i almindelighed ansættelse med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 37 timer. Er den gennemsnitlige arbejdstid imidlertid ikke væsentligt under 37 timer, og er udlændingen lønnet således, at den pågældende må påregnes at kunne forsørge sig selv i samme udstrækning som en person med en gennemsnitlig arbejdstid på 37 timer om ugen eller derover, vil den pågældende efter omstændighederne opfylde kravet om fuldtidsarbejde.

Indgiver en statsborger i et af de nævnte nye medlemslande ansøgning om opholdstilladelse på grundlag af ansættelse hos en herværende arbejdsgiver, vurderer Udlændingestyrelsen i første omgang, om betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, er opfyldt. Er dette ikke tilfældet – f.eks. fordi der ikke er tale om fuldtidsansættelse – tager Udlændingestyrelsen efterfølgende tillige stilling til, om betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, er opfyldt, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 1, 2. pkt.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 1, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver i henhold til en hos arbejdsgiveren gældende dansk overenskomst, der vedrører det pågældende arbejde, og hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagfor-

ening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, hvis den pågældende på et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt – og ikke ved kollektiv overenskomst – har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver som forsker, underviser, funktionær i en ledende stilling eller specialist m.v.

Ved forskere forstås medarbejdere, der gennem ansættelse på universiteter, højere læreanstalter eller private virksomheder driver forskning, herunder professorer, gæsteprofessorer, forskningsprofessorer, lektorer, adjunkter, stipendiater, ph.d.-forskere, forskningsledere, forskningsmedarbejdere, forskningsassistenter, researchere og scientists.

Ved undervisere forstås medarbejdere, der gennem ansættelse på universiteter eller højere læreanstalter driver undervisning, herunder professorer, gæsteprofessorer, seniorlektorer, lektorer, adjunkter, stipendiater, ph.d.-studerende og undervisningsassistenter.

Ved funktionærer i ledende stilling forstås direktører, chefer og ledende teknisk eller administrativt personale, der tilhører den øverste ledelse, herunder administrerende direktører, tekniske direktører, salgchefer, indkøbschefer, importchefer, marketingschefer, personalechefer, ledende ingeniører, chefindeniører og chefarkitekter.

Ved specialister forstås medarbejdere med specialistfunktion, der ikke tilhører den øverste ledelse, herunder ingeniører, arkitekter, økonomer, jurister, læger, dyrlæger, tandlæger, fysioterapeuter, sygeplejersker, journalister, technical advisers og legal advisers.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn, hvis den pågældende uden for de i § 9 a, stk. 5, nr. 1 og 2, nævnte tilfælde har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Bestemmelsen indebærer, at der i tilfælde, hvor den arbejdsgiver, for hvem udlændingen skal arbejde, ikke er overenskomstdækket for så vidt angår det arbejde, den pågældende udlænding skal udføre, kan meddeles opholdstilladelse, såfremt de væsentlige løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige i forhold til de

ansatte hos arbejdsgiveren, som udfører tilsvarende arbejde, eller – dersom der ikke er personer hos arbejdsgiveren, der udfører tilsvarende arbejde – svarer til, hvad der i den pågældende del af landet er sædvanligt på det pågældende arbejdsområde. Der skal ved vurderingen af, om løn- og ansættelsesvilkårene er sædvanlige, tages hensyn til udlændingens kvalifikationer og færdigheder m.v.

Det foreslås i § 9 a, stk. 6, at opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, skal betinges af, at den herværende arbejdsgiver er registreret hos de statslige told- og skattemyndigheder som indeholdelsespligtig efter kildeskatteloven, og at Udlændingestyrelsen skal kunne indhente oplysning herom fra skattemyndighederne, herunder i elektronisk form.

Efter kildeskattelovens § 46, stk. 1, skal i forbindelse med enhver udbetaling af A-indkomst den, for hvis regning udbetalingen foretages, indeholde foreløbig skat i det udbetalte beløb. Til A-indkomst henregnes enhver form for vederlag i penge samt i forbindelse hermed ydet fri kost og logi for personligt arbejde i tjenesteforhold, herunder løn, feriegodtgørelse, honorar, tantieme, provision og lignende ydelser, jf. kildeskattelovens § 43, stk. 1.

Det følger af kildeskattelovens § 45, stk. 1, at skatteministeren, når særlige grunde taler derfor, kan bestemme, at en vis indkomst eller en vis art af indkomst, der er omfattet af bestemmelsen i kildeskattelovens § 43, ikke skal anses for A-indkomst. Efter § 21 i bekendtgørelse nr. 852 af 15. oktober 2003 som ændret ved bekendtgørelse nr. 917 af 18. november 2003 anses bl.a. løn m.v. til hushjælp og anden medhjælp i privat husholdning ikke for A-indkomst, når arbejdsgiveren eller dennes ægtefælle ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst kan fradrage nogen del af den løn, der udbetales til den pågældende.

I disse særlige tilfælde vil der således ikke kunne meddeles opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5. Statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn vil i stedet efter omstændighederne kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, jf. den ved lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 1, 2. pkt., eller § 9 c, stk. 1, om opholdstilladelse af ganske særlige grunde, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Med henblik på at sikre, at offentlige myndigheder forholder sig neutralt i forbindelse med igangværende arbejdskonflikter, foreslås det i § 9 a, stk. 7, at der ikke kan gives opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, hvis den herværende arbejdsgiver er omfattet af strejke, lockout eller bloka-

de. Dette gælder dog ikke, hvis konflikten er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig.

Det forudsættes, at Arbejdsformidlingen løbende holder Udlændingestyrelsen underrettet om, hvilke herværende arbejdsgivere der aktuelt er omfattet af strejke, lockout eller blokade, som ikke er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig. Det forudsættes ligeledes, at Arbejdsformidlingen underretter Udlændingestyrelsen, når en konflikt hos en herværende arbejdsgiver er hævet eller er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig.

Det foreslås endvidere i § 9 a, stk. 8, at opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, skal betinges af, at den indgåede ansættelsesaftale eller det fremsatte ansættelsestilbud indeholder de i § 2, stk. 2, i lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet nævnte oplysninger.

Efter § 2, stk. 1, 1. pkt., i lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet skal arbejdsgiveren give lønmodtageren oplysninger om alle væsentlige vilkår for ansættelsesforholdet. Arbejdsgiverens oplysningspligt omfatter mindst de i § 2, stk. 2, nævnte oplysninger. Det drejer sig om oplysninger om arbejdsgiverens og lønmodtagerens navn og adresse og om arbejdsstedets beliggenhed. Det drejer sig endvidere om en beskrivelse af arbejdet eller en angivelse af lønmodtagerens titel, rang, stilling eller jobkategori. Herudover skal arbejdsgiveren oplyse ansættelsesforholdets begyndelsestidspunkt og dets forventede varighed, hvis der ikke er tale om tidsbestemt ansættelse. Arbejdsgiveren skal endvidere oplyse om lønmodtagerens retigheder med hensyn til betalt ferie, om varigheden af lønmodtagerens og arbejdsgiverens opsigelsesvarsler eller reglerne herom, om den gældende eller aftalte løn og dennes udbetalingsterminer og om den normale daglige eller ugentlige arbejdstid. Endelig skal arbejdsgiveren angive, hvilke kollektive overenskomster eller aftaler der regulerer arbejdsforholdet.

Det foreslås i § 9 a, stk. 9, at arbejdsgiveren i sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, over for Udlændingestyrelsen afgiver erklæring om, hvorvidt løn- og ansættelsesforholdene er sædvanlige, og om, hvorvidt de i den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 8, nævnte oplysninger er indeholdt i ansættelsesaftalen eller tilbuddet.

Foreligger der ikke en sådan erklæring, eller har arbejdsgiveren afgivet erklæring om, at de nævnte oplysninger ikke er indeholdt i ansættelsesaftalen eller tilbuddet, eller om, at løn- og ansættelsesforholdene

ikke er sædvanlige, meddeler Udlændingestyrelsen udlændingen afslag på opholdstilladelse uden forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd, jf. nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 10.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 10, afgiver det regionale arbejdsmarkedsråd efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, hvorvidt de i udlændingelovens § 9 a, stk. 1 eller 2, eller de i de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5 og 8, angivne betingelser efter det regionale arbejdsmarkedsråds opfattelse er opfyldt. Udtalelsen kan indhentes i elektronisk form.

Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt kun anmoder det regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse i visse sager.

I sager vedrørende opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1 og 2, hører Udlændingestyrelsen – som i dag – i de tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen ikke finder at besidde den fornødne sagkundskab til selv at kunne bedømme, hvorvidt betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter de nævnte bestemmelser er opfyldt – afhængig af arbejdets karakter i den konkrete sag – enten det regionale arbejdsmarkedsråd eller den relevante arbejdsgiverorganisation og/eller faglige organisation på området. Udlændingestyrelsen træffer herefter afgørelse i sagen, bl.a. på grundlag af det regionale arbejdsmarkedsråds eller den relevante arbejdsgiverorganisations og/eller faglige organisations udtalelse.

I sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, jf. ovenfor, hører Udlændingestyrelsen alene til regionale arbejdsmarkedsråd, jf. nedenfor.

I sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 1, jf. ovenfor, træffer Udlændingestyrelsen som altovervejende udgangspunkt afgørelse om, hvorvidt der skal meddeles opholdstilladelse, uden forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd.

Fatter Udlændingestyrelsen mistanke om, at en konkret ansættelseskontrakt eller et konkret ansættelsestilbuds angivelse af, at der er tale om en overenskomstmæssig ansættelse som anført, er urigtig, kan Udlændingestyrelsen rette henvendelse til den relevante fagforening eller arbejdsgiverforening med henblik på at få afklaret spørgsmålet. Kun såfremt Udlændingestyrelsen tillige er i tvivl om, hvorvidt fagforeningen opfylder de i den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 1, angivne betingelser, indhenter Udlændingestyrelsen en udtalelse hos det regionale arbejdsmarkedsråd.

I sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 2, jf. ovenfor, træffer Udlændingestyrelsen ligeledes som altovervejende udgangspunkt afgørelse om, hvorvidt der skal meddeles opholdstilladelse, uden forudgående høring af det regionale arbejdsmarkedsråd.

Efter meddelelse af opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, nr. 1 og 2, orienterer Udlændingestyrelsen det regionale arbejdsmarkedsråd herom, jf. nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 11.

Har det i et større antal sager om meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 2, vedrørende ansættelse hos bestemte arbejdsgivere vist sig, at en efterfølgende orientering har ført til inddragelse af en opholds- og arbejdstilladelse, fordi der – uanset det i ansøgningen anførte – har været tale om ansættelse på et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene ikke sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt, vil der ikke blive meddelt opholds- og arbejdstilladelse med henblik på ansættelse hos disse arbejdsgivere, førend det regionale arbejdsmarkedsråd har afgivet udtalelse om, hvorvidt forholdene i den konkrete sag er i orden. Det samme gælder, såfremt Udlændingestyrelsen i øvrigt har begrundet mistanke om, at der, uanset at dette gøres gældende i ansøgningen, ikke er tale om ansættelse på et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt.

I sager vedrørende opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, jf. ovenfor, træffer Udlændingestyrelsen som udgangspunkt først afgørelse om, hvorvidt der skal meddeles opholdstilladelse, efter høring af det regionale arbejdsmarkedsråd om, hvorvidt de oplyste løn- og ansættelsesvilkår er sædvanlige i forhold til de ansatte hos arbejdsgiveren, som udfører tilsvarende arbejde, eller – dersom der ikke er personer hos arbejdsgiveren, der udfører tilsvarende arbejde – svarer til, hvad der i den pågældende del af landet er sædvanligt på det pågældende arbejdsområde, og om, hvorvidt den i den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 8, betingelse for opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, er opfyldt, jf. herved ovenfor.

Er det i en sag omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, åbenbart, at betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse er opfyldt – herunder at ansættelsen finder sted på vilkår, der mindst svarer til allerede godkendte løn- og ansættelsesvilkår – meddeler Udlændingestyrelsen opholdstilladelse uden forudgående høring af det regionale arbejdsmar-

kedsråd. Er det omvendt åbenbart, at betingelserne ikke er opfyldt, meddeles der afslag på opholdstilladelse uden høring.

Efter meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 3, orienterer Udlændingestyrelsen det regionale arbejdsmarkedsråd herom, jf. nedenfor om den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 11.

Det gælder generelt i sager vedrørende opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, at Udlændingestyrelsen, såfremt styrelsen bliver opmærksom på, at bestemte arbejdsgivere gentagne gange har benyttet arbejdskraft uden gyldigt opholdsgrundlag, ikke meddeler opholds- og arbejdstilladelse med henblik på ansættelse hos disse arbejdsgivere, førend det regionale arbejdsmarkedsråd har afgivet udtalelse om, hvorvidt forholdene i den konkrete sag er i orden.

Udlændingestyrelsens anmodning til det regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse vedlægges en kopi af ansøgningen om opholdstilladelse inklusive bilag.

Finder arbejdsmarkedsrådet på baggrund af de heri indeholdte oplysninger ikke umiddelbart, at betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter den relevante bestemmelse er opfyldt, indhenter arbejdsmarkedsrådet – forinden udtalelse herom afgives til Udlændingestyrelsen – en udtalelse fra den pågældende arbejdsgiver og fra relevante arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer.

Finder arbejdsmarkedsrådet ikke at besidde den fornødne ekspertise på bestemte fagområder, indhenter arbejdsmarkedsrådet de nødvendige oplysninger hos relevante arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer forud for afgivelsen af udtalelse til Udlændingestyrelsen.

Arbejdsmarkedsrådet afgiver herefter udtalelse til Udlændingestyrelsen om, hvorvidt betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1 eller 2, eller efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, efter arbejdsmarkedsrådets opfattelse er opfyldt. Arbejdsmarkedsrådets udtalelse ledsages af en begrundelse.

Er arbejdsmarkedsrådets udtalelse negativ, anmoder Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med forvaltningslovens regler herom den pågældende udlænding om at fremkomme med sine eventuelle bemærkninger inden for en af Udlændingestyrelsen angiven frist. Efter udløbet af fristen træffer Udlændingestyrelsen afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag, herunder arbejdsmarkedsrådets udtalelse, om fornødent efter fornyet høring af arbejdsmarkedsrådet.

Førend Udlændingestyrelsen anmoder det regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse om, hvorvidt betingelserne for opholdstilladelse efter arbejdsmarkedsrådets opfattelse er opfyldt, indhenter Udlændingestyrelsen – i det omfang dette er nødvendigt efter forvaltningslovens og persondatalovens regler om videregivelse af personfølsomme oplysninger – samtykke fra udlændingen til, at udtalelsen indhentes, og at Udlændingestyrelsens anmodning til det regionale arbejdsmarkedsråd om en udtalelse vedlægges en kopi af ansøgningen om opholdstilladelse inklusive bilag. Er det efter forvaltningsloven og persondataloven konkret nødvendigt, at udlændingen giver samtykke til indhentelse af udtalelsen og i den forbindelse videregivelse af ansøgningen om opholdstilladelse inklusive bilag til arbejdsmarkedsrådet, og giver udlændingen ikke samtykke hertil, vil dette blive tillagt procesuel skadesvirkning.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 11, videregiver Udlændingestyrelsen uden udlændingens samtykke oplysning om meddelelse af opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, til det regionale arbejdsmarkedsråd. Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse, herunder i elektronisk form, videregive følgende oplysninger: Lønmodtagerens navn, arbejdsgiverens navn og adresse og arbejdsstedets beliggenhed, lønmodtagerens arbejdsfunktioner, titel, rang, stilling og jobkategori, ansættelsesforholdets begyndelsestidspunkt og dets forventede varighed, hvis der ikke er tale om tidsbestemt ansættelse, samt den normale daglige eller ugentlige arbejdstid.

Udlændingestyrelsens videregivelse af oplysninger til det regionale arbejdsmarkedsråd kan ske uden samtykke fra den pågældende udlænding.

I sager om meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, nr. 2, vil det fremgå af orienteringen til det regionale arbejdsmarkedsråd, at opholds- og arbejdstilladelsen er meddelt på betingelse af, at løn- og ansættelsesvilkårene for arbejde inden for det pågældende område sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt. Arbejdsmarkedsrådet gives derved mulighed for at reagere, dersom løn- og ansættelsesvilkårene for arbejde inden for det pågældende område ifølge arbejdsmarkedsrådets opfattelse ikke sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt. Giver orienteringen anledning til fagretlige skridt, og munder disse ud i en fagretlig afgørelse om, at løn- og ansættelsesvilkårene for arbejde inden for det pågældende område ikke sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt, vil arbejdstagerens op-

holds- og arbejdstilladelse efter omstændighederne blive inddraget.

Ansøgning om opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, kan indgives og behandles og i relevante tilfælde tillægges opsættende virkning, uanset om den pågældende udlænding opholder sig her i landet eller søger fra udlandet.

Samtidig med meddelelsen af opholdstilladelse meddeles den pågældende udlænding arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 13.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 10 om udelukkelse fra opholdstilladelse finder sædvanlig anvendelse ved behandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5.

Opholdstilladelse efter de foreslåede bestemmelser i § 9 a, stk. 5, forudsættes generelt meddelt tidsbegrænset med henblik på midlertidigt ophold her i landet, jf. udlændingelovens § 11, stk. 1.

Opholdstilladelsen gives første gang for højst et år og kan forlænges for perioder på op til tre år. Opholdstilladelse til forskere, undervisere, funktionærer i ledende stillinger og specialister m.v. gives dog for første gang for op til tre år og kan forlænges for højst fire år ad gangen. I alle tilfælde gives opholdstilladelsen dog højst for kontraktperiodens varighed.

Det forhold, at opholdstilladelsen meddeles med henblik på midlertidigt ophold, indebærer, at forlængelse af tilladelsen alene kan ske, hvis betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse fortsat er opfyldt.

I tilfælde, hvor udlændingen afskediges eller opsig sin ansættelse, er betingelserne for fortsat meddelelse af opholdstilladelse ikke længere til stede, og opholdstilladelsen vil derfor ikke blive forlænget. Er udlændingen efter afskedigelse eller opsigelse på ny arbejdssøgende, kan den pågældende opholde sig som arbejdssøgende her i landet i indtil seks måneder, jf. herved udlændingelovens § 2, stk. 1.

Indgår udlændingen og dennes arbejdsgiver efter opholdstilladelsens meddelelse aftale om, at arbejdstageren skal overgå til deltidsansættelse eller til væsentligt ringere løn- og ansættelsesvilkår, er betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, ligeledes ikke længere til stede. Opholdstilladelsen vil derfor heller ikke i sådanne tilfælde blive forlænget. Der vil endvidere ikke være grundlag for at forlænge opholdstilladelsen, hvis arbejdsgiveren på tidspunktet for opholdstilladelsens udløb er omfattet af strejke, lockout eller blokade, medmindre konflikten er hævet eller er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig. Tilsvarende gælder, hvis de øvrige betingelser

for meddelelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, ikke længere er til stede på tidspunktet for opholdstilladelsen udløb.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen i tilfælde af konkret mistanke om, at grundlaget for en meddelt opholdstilladelse var urigtigt eller ikke længere er til stede, vil kunne anmode den pågældende udlænding om at indsende lønsedler eller anden dokumentation for ansættelsen med henblik på derigennem at søge godtgjort, at ansættelsesforholdet fortsat består, og at lønsedlernes udvisende svarer til, hvad der var angivet i den ansøgning, på grundlag af hvilken opholdstilladelsen blev meddelt.

Er udlændingen efter nægtelse af forlængelse af opholdstilladelsen på ny arbejdssøgende, kan den pågældende opholde sig som arbejdssøgende her i landet i indtil seks måneder, jf. herved udlændingelovens § 2, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når grundlaget for opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede. Det betyder, at de ovenfor nævnte forhold ligeledes efter omstændighederne vil kunne medføre inddragelse af opholdstilladelsen.

Det følger imidlertid af udlændingelovens § 19, stk. 6, at bestemmelsen i udlændingelovens § 26 finder tilsvarende anvendelse ved afgørelser om inddragelse. Efter udlændingelovens § 26, jf. § 19, stk. 6, skal der således ved afgørelser om inddragelse tages hensyn til, om inddragelsen må antages at virke særlig belastende bl.a. på grund af udlændingens tilknytning til det danske samfund og herboende personer.

Væsentlige ændringer i det faktiske grundlag, hvor på opholdstilladelsen er meddelt, f.eks. afskedigelse eller opsigelse af ansættelsen, væsentlige forringelser i løn- og ansættelsesvilkårene eller overgang til deltidsansættelse, må som hovedregel forventes at kunne medføre inddragelse af opholdstilladelsen.

Derimod vil den omstændighed, at den arbejdsgiver, hos hvem udlændingen arbejder, efter opholdstilladelsens meddelelse er blevet ramt af en faglig konflikt, ikke i sig selv kunne danne grundlag for en inddragelse, medmindre ganske særlige omstændigheder taler derfor. Sådanne ganske særlige omstændigheder vil f.eks. kunne foreligge, hvis konflikten indtræder meget kort tid efter, at opholdstilladelsen er meddelt, herunder navnlig hvis udlændingen og den herværende arbejdsgiver på tidspunktet for ansøgningens indgivelse var bekendt med, at en konflikt mod arbejdsgiveren var umiddelbart forestående.

Udlændingelovens § 19, stk. 2, om inddragelse af opholdstilladelse, når denne er opnået ved svig, eller

når der foreligger udelukkelsesgrunde, finder sædvanlig anvendelse i forhold til opholdstilladelser efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5. Tilsvarende gælder for bortfaldsreglerne i udlændingelovens §§ 17 og 18.

Er udlændingen efter inddragelse eller bortfald af opholdstilladelsen på ny arbejdssøgende, kan den pågældende opholde sig som arbejdssøgende her i landet i indtil seks måneder, jf. herved udlændingelovens § 2, stk. 1.

Udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, vil kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter de almindelige bestemmelser herom i udlændingelovens § 11. Det betyder, at udlændingen – alt efter den pågældendes konkrete forhold – kan opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter syv eller fem – eller i helt særlige tilfælde tre – års lovligt ophold som arbejdstager her i landet. Der henvises herved til udlændingelovens § 11, stk. 3-9.

Det bemærkes i den forbindelse, at det som udgangspunkt er en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen i hele opholdsperioden her i landet har haft opholdstilladelse på det samme grundlag, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3-5. Har en arbejdstager fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn haft opholdstilladelse som arbejdstager her i landet efter såvel udlændingelovens § 9 a, stk. 1, som efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, lægges de tidsrum, i hvilke udlændingen har haft opholdstilladelse efter de respektive bestemmelser, sammen med opgørelsen af opholdets varighed i forhold til varighedsbetingelserne i udlændingelovens § 11. Opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 1, og efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, betragtes således som opholdstilladelse på samme grundlag.

Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor den pågældende udlænding alene har haft opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, men hvor den pågældende skifter beskæftigelse under opholdet her i landet, i hvilken forbindelse den pågældendes oprindelige opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget, og den pågældende meddeles en ny opholdstilladelse på grundlag af den nye beskæftigelse.

Det vil dog være en betingelse for, at opholdsgrundlag på grundlag af forskellige beskæftigelser kan lægges sammen, at den pågældende udlændings beskæftigelser i løbet af opholdsperioden her i landet har en vis forbindelse til hinanden. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis udlændingen får andet arbejde inden for en tilstødende branche.

Ansøgninger fra statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn om opholdstilladelse som arbejdstager her i landet vil blive behandlet af Udlændingestyrelsen med klageadgang til integrationsministeren, jf. udlændingelovens § 46. Det tilstræbes i den forbindelse, at sagsbehandlingstiden hos Udlændingestyrelsen ikke overstiger fire uger i ukomplicerede sager.

Klage til Integrationsministeriet over afslag på opholdstilladelse eller på forlængelse heraf eller over afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse til en arbejdstager fra et af de nævnte lande, som indgives til Integrationsministeriet inden syv dage efter, at styrelsens afgørelse er meddelt den pågældende, tillægges opsættende virkning, jf. herved udlændingelovens § 33, stk. 3. Det betyder, at udlændingen – såfremt den pågældende opholder sig her i landet under sagens behandling – har ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort.

Til nr. 5

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, at udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens §§ 2 og 6, er fritaget for krav om arbejdstilladelse.

Med den foreslåede ændring angives det, at statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der har opholdstilladelse som arbejdstagere efter udlændingelovens § 9 a, ikke er omfattet af denne fritagelse.

Der henvises herved til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Det foreslås i § 2, at loven træder i kraft den 1. maj 2004.

Den foreslåede ordning for meddelelse af opholdstilladelse som arbejdstager her i landet til statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, og bemærkningerne hertil, vil finde anvendelse i alle sager, uanset på hvilket tidspunkt den pågældende udlænding har indgivet ansøgning om opholdstilladelse som arbejdstager her i landet.

Det betyder, at sager vedrørende statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, der ønsker opholdstilladelse som arbejdstagere her i landet, fra og med lovens ikrafttræden den 1. maj 2004 skal behandles efter den ved lovforslagets § 1, nr. 4, foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, og – hvis der ikke er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter denne bestemmelse – efter ud-

F. t. l. vedr. udlændingeloven

lændingelovens § 9 a, stk. 1, uanset på hvilket tidspunkt den pågældende udlænding har indgivet ansøgning om opholdstilladelse som arbejdstager her i landet.

Tilsvarende skal sagere om forlængelse af opholdstilladelsen for statsborgere i de nævnte lande, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden den 1. maj 2004 allerede har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, behandles efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, og – hvis der ikke er grundlag for at meddele opholdstilladelse efter denne bestemmelse – efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1.

Det bemærkes, at det fra den 1. maj 2004 vil være uden betydning for arbejdstagerens familiemedlemmers adgang til at tage ophold hos arbejdstageren i medfør af EU-rettens regler herom, om arbejdstageren har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, eller efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5.

Udlændingestyrelsen vil forud for lovens ikrafttræden den 1. maj 2004 underrette statsborgere fra de nævnte lande, som allerede er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, eller som har en sag om meddelelse af en sådan opholdstilladelse under behandling i Udlændingestyrelsen eller Integrationsministeriet, om ovenstående.

Udlændingestyrelsen vil endvidere i tilfælde, hvor en statsborger fra et af de nævnte lande står over for at miste en opholdstilladelse på andet grundlag end beskæftigelse – f.eks. på grundlag af familietilhørsforhold til en herboende person – orientere den pågældende om mulighederne for at opnå opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i § 9 a, stk. 5, fra den 1. maj 2004.

Udlændingestyrelsen vil herudover generelt informere om de nye regler for meddelelse af opholdstilladelse til statsborgere fra de nye EU-medlemslande såvel på dansk som på engelsk på Udlændingestyrelsens hjemmeside og i form af pjecer udgivet af Udlændingestyrelsen, ligesom der vil blive sendt materiale herom til arbejdsgiverorganisationerne og de faglige organisationer.

Materiale herom vil endvidere være tilgængeligt på de danske repræsentationer i de pågældende lande med henblik på, at repræsentationerne kan bistå eventuelle ansøgere med fyldestgørende vejledning om de danske regler og procedurer for meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse i Danmark.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 1.1, kan de nuværende medlemslande fortsætte med at anvende nationale foranstaltninger eller

foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler over for statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn indtil udløbet af en periode på fem år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. frem til den 1. maj 2009.

Inden udløbet af en periode på to år efter tiltrædelsesdatoen, dvs. inden den 1. maj 2006, gennemfører Rådet på grundlag af en rapport fra Kommissionen en undersøgelse af, hvordan overgangsordningerne fungerer. Ved afslutningen af undersøgelsen og senest den 1. maj 2006 underretter de nuværende medlemslande Kommissionen om, hvorvidt de agter at fortsætte med at anvende nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler, eller hvorvidt de agter fremover at anvende artikel 1-6 i forordning 1612/68. Gives der ikke meddelelse herom, vil artikel 1-6 i forordning 1612/68 finde anvendelse, og den nationale foranstaltning falder dermed bort.

Efter den 1. maj 2009 kan medlemslandene – efter underretning af Kommissionen herom – fortsætte med at anvende sådanne foranstaltninger i yderligere to år, dvs. frem til den 1. maj 2011, hvis der forekommer eller er risiko for alvorlige forstyrrelser på arbejdsmarkedet. Underrettes Kommissionen ikke herom, vil artikel 1-6 i forordning 1612/68 finde anvendelse, og den nationale foranstaltning falder dermed bort.

Artikel 1-6 i forordning 1612/68 vil under alle omstændigheder finde anvendelse i forhold til statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn fra og med den 1. maj 2011.

Den foreslåede ordning for meddelelse af opholdstilladelse som arbejdstager her i landet til statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 4, og bemærkningerne hertil, vil således skulle ophæves senest den 1. maj 2011, ligesom en stillingtagen til, hvorvidt ordningen skal fortsætte, vil være påkrævet inden den 1. maj 2006 og – dersom ordningen opretholdes efter dette tidspunkt – inden den 1. maj 2009.

Det bemærkes i den forbindelse, at det – som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 1.2 – følger af aftalen af 2. december 2003 mellem regeringspartierne og Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004, at aftalepartierne er enige om at følge udviklingen efter EU-udvidelsen meget nøje, herunder ved møder mindst to gange hvert år med henblik på bl.a. at drøfte behovet for at justere reglerne om meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse. Aftalepartierne vil i den forbindelse

inden udgangen af det andet år efter EU-udvidelsen, dvs. inden den 1. maj 2006, i lyset af udviklingen på arbejdsmarkedet og den faktiske indvandring fra de nye EU-lande vurdere behovet for at videreføre og eventuelt justere reglerne. Senest inden udgangen af det femte år efter EU-udvidelsen, dvs. inden den 1. maj 2009, vurderer aftalepartierne på ny – om relevant – om der er behov for at forlænge reglerne i yderligere to år indtil udgangen af det syvende år efter EU-udvidelsen, dvs. indtil den 1. maj 2011.

I det omfang aftalepartiernes vurdering munder ud i behov for ændring af de med dette lovforslag foreslåede regler for meddelelse af opholdstilladelse som arbejdstager her i landet til statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, vil forslag herom blive forelagt for Folketinget.

Til § 3

Det foreslås med bestemmelsen, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

I det følgende gengives de relevante dele af de relevante gældende bestemmelser i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 685 af 24. juli 2003, som ændret ved lov nr. 1204 af 27. december 2003.

§ 6. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jf. § 2, stk. 4 og 5.

§ 9 a. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis væsentlige beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler for at imødekomme ansøgningen, herunder hvis udlændingen kan få ansættelse inden for et fagområde, hvor der er mangel på særligt kvalificeret arbejdskraft.

Stk. 2. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 e nægtes forlænget efter § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, eller inddrages efter § 19, stk. 1, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold af længere varighed eller gennem en længere periode har drevet selvstændig erhvervsvirksomhed og beskæftigelsesmæssige eller erhvervs-mæssige hensyn taler derfor.

Stk. 3.-4. - - -

Lovforslaget

§ 1

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 685 af 24. juli 2003, som ændret ved lov nr. 1204 af 27. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »Det Europæiske Fællesskab« til: »Den Europæiske Union«, »Det Europæiske Fællesskabs« til: »Den Europæiske Unions«, »De Europæiske Fællesskaber« til: »Den Europæiske Union«, »De Europæiske Fællesskabers« til: »Den Europæiske Unions«, »EF-reglerne« til: »EU-reglerne«, »EF-land« til: »EU-land«, »EF-lands« til: »EU-lands« og »EF-landene« til: »EU-landene«.

2. I § 6 indsættes efter »5«: », jf. dog § 9 a, stk. 1, 2. pkt., jf. 1. pkt., og stk. 5, for så vidt angår arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn«.

3. I § 9 a, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»For arbejdstagere, der er statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, finder 1. pkt. alene anvendelse, hvis der ikke kan gives de pågældende opholdstilladelse i medfør af stk. 5.«

*Gældende formulering**Lovforslaget***4. I § 9 a indsættes som stk. 5-11:**

»*Stk. 5.* Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er statsborger i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn,

- 1) hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver i henhold til en hos arbejdsgiveren gældende dansk overenskomst, der vedrører det pågældende arbejde, og hvor der som aftalepart på lønmodtagersiden mindst er tale om en lokal fagforening, som er medlem af en landsdækkende lønmodtagerorganisation,
- 2) hvis den pågældende på et arbejdsområde, hvor løn- og ansættelsesvilkårene sædvanligvis alene er reguleret i en individuel ansættelseskontrakt, har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver som forsker, underviser, funktionær i en ledende stilling eller specialist m.v., eller
- 3) hvis den pågældende uden for de i nr. 1 og 2 nævnte tilfælde har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuldtidsansættelse hos en herværende arbejdsgiver på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Stk. 6. Opholdstilladelse efter stk. 5 skal betinges af, at den herværende arbejdsgiver er registreret hos de statslige told- og skattemyndigheder som indeholdelsespligtig efter kildeskatteloven. Udlændingestyrelsen kan indhente oplysning herom fra skattemyndighederne. Oplysningerne kan indhentes i elektronisk form.

Stk. 7. Opholdstilladelse efter stk. 5 kan ikke gives, såfremt den herværende arbejdsgiver er omfattet af strejke, lockout eller blokade. Dette gælder dog ikke, hvis konflikten er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig.

Stk. 8. Opholdstilladelse efter stk. 5, nr. 3, skal betinges af, at den indgåede ansættelsesaftale eller det fremsatte ansættelsestilbud indeholder de i § 2, stk. 2, i lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet nævnte oplysninger.

Gældende formulering

Lovforslaget

Stk. 9. I sager vedrørende opholdstilladelse efter stk. 5, nr. 3, afgiver den herværende arbejdsgiver over for Udlændingestyrelsen erklæring om, hvorvidt løn- og ansættelsesvilkårene er sædvanlige, og om, hvorvidt de i stk. 8 nævnte oplysninger er indeholdt i ansættelsesaftalen eller -tilbuddet.

Stk. 10. Det regionale arbejdsmarkedsråd afgiver efter anmodning fra Udlændingestyrelsen en udtalelse om, hvorvidt de i stk. 1, 2, 5 eller 8, angivne betingelser efter det regionale arbejdsmarkedsråds opfattelse er opfyldt. Udtalelsen kan indhentes i elektronisk form.

Stk. 11. Udlændingestyrelsen videregiver uden udlændingens samtykke oplysning om meddelelse af opholdstilladelse efter stk. 5 til det regionale arbejdsmarkedsråd. Udlændingestyrelsen kan i den forbindelse, herunder i elektronisk form, videregive følgende oplysninger:

- 1) Lønmodtagerens navn.
- 2) Arbejdsgiverens navn og adresse og arbejdsstedets beliggenhed.
- 3) Lønmodtagerens arbejdsfunktioner, titel, rang, stilling og jobkategori.
- 4) Ansættelsesforholdets begyndelsestidspunkt og dets forventede varighed, hvis der ikke er tale om tidsbestemt ansættelse.
- 5) Den normale daglige eller ugentlige arbejdstid.«

§ 14. Følgende udlændinge er fritaget for krav om arbejdstilladelse:

1) ---

2) Udlændinge, der er omfattet af EF-reglerne, jf. §§ 2 og 6.

3)-7) ---

Stk. 2. ---

5. I § 14, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »6«: », dog ikke statsborgere i Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn med opholdstilladelse efter § 9 a«.

Spalte- og sidehenvisninger til Folketingstidende vedrørende behandlingen i Folketinget af den oprindelige udlændingelov og senere relevante ændringslove

Lov nr. 226 af 8. juni 1983 (Udlændingeloven) (Lovforslag nr. L 105 af 20. januar 1983)

Skriftlig fremsættelse den 20. januar 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 4502
Lovforslaget som fremsat:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg A	sp. 2027
1. behandling den 2. februar 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 5316
Betænkning afgivet den 27. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 1935
1. del af 2. behandling den 30. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12152
Tilføjelse til betænkning den 31. maj 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 2775
2. del af 2. behandling den 2. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12587
Tillægsbetænkning afgivet den 2. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg B	sp. 2845
3. behandling den 3. juni 1983:	Folketingstidende 1982/83 FF	sp. 12847
Lovforslaget som vedtaget:	Folketingstidende 1982/83 Tillæg C	sp. 609

Lov nr. 33 af 18. januar 1995 om ændring af udlændingeloven, lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. og lov om social bistand (Opstramninger i åbenbart grundløs-proceduren m.v.) (Lovforslag nr. L 85 af 30. november 1994)

Skriftlig fremsættelse den 30. november 1994:	Folketingstidende 1994/95 FF	s. 1188
Lovforslaget som fremsat:	Folketingstidende 1994/95 Tillæg A	s. 895
1. behandling den 6. december 1994:	Folketingstidende 1994/95 FF	s. 1453
Betænkning afgivet den 13. december 1994:	Folketingstidende 1994/95 Tillæg B	s. 191
2. behandling den 15. december 1994:	Folketingstidende 1994/95 FF	s. 1817
3. behandling den 12. januar 1995:	Folketingstidende 1994/95 FF	s. 2123
Lovforslaget som vedtaget:	Folketingstidende 1994/95 Tillæg C	s. 217

Lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.) (Lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002)

Skriftlig fremsættelse den 28. februar 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg A	s. 4091
Lovforslaget som fremsat:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg A	s. 3952
1. behandling den 21. marts 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 3885
Betænkning afgivet den 17. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg B	s. 1389

2. behandling den 23.maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7049
Tillægsbetænkning afgivet den 28. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg B	s. 1616
1. del af 3. behandling den 30. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7575
2. del af 3. behandling den 31. maj 2002:	Folketingstidende 2001/2002 FF	s. 7774
Lovforslaget som vedtaget:	Folketingstidende 2001/2002 Tillæg C	s. 678

Til lovforslag nr. L 157. Skriftlig fremsættelse (6. februar 2004)

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om meddelelse af opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse som følge af EU-udvidelsen den 1. maj 2004 m.v.)

(Lovforslag nr. L 157).

Den 1. maj 2004 bliver ti nye lande – Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn – medlemmer af Den Europæiske Union.

Statsborgere i Cypern og Malta vil herefter i samme udstrækning som statsborgere i de nuværende EU-lande være berettiget til at bo og udøve lønnet arbejde her i landet. For så vidt angår estiske, lettiske, litauiske, polske, slovakiske, slovenske, tjekkiske og ungarske statsborgeres adgang til det danske arbejdsmarked åbner tiltrædelsestraktaten imidlertid mulighed for, at Danmark kan indføre en særlig overgangsordning.

Såvel den nuværende som den tidligere regering har erklæret, at Danmark vil åbne arbejdsmarkedet for de nye EU-borgere i forbindelse med EU-udvidelsen den 1. maj 2004.

På den baggrund indgik regeringspartierne den 2. december 2003 aftale med Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Kristendemokraterne om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004.

Lovforslaget udmønter den del af aftalen, som kræver ændring af udlændingelovgivningen.

Der foreslås indført en særlig overgangsordning, hvorefter en arbejdstager fra Estland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet eller Ungarn fra den 1. maj 2004 vil kunne opnå opholdstilladelse, hvis den pågældende har indgået aftale eller fået tilbud om ordinær fuld-

tidsansættelse her i landet på overenskomstmæssige eller på anden måde sædvanlige vilkår hos en arbejdsgiver, der er indberetningspligtig efter kildeskatteloven, og som ikke er omfattet af strejke, lockout eller blokade, medmindre konflikten er kendt overenskomststridig eller på anden måde retsstridig. Der vil herudover fortsat være mulighed for at få opholdstilladelse på grundlag af beskæftigelse efter de nugældende regler herom.

Statsborgere i de nye EU-lande vil kunne opholde sig i Danmark i en jobsøgningsperiode på op til seks måneder, hvilket svarer til den ret som statsborgere i de nuværende EU-lande har. Arbejdssøgende vil i jobsøgningsperioden skulle forsørge sig selv, således at grundlaget for opholdsretten bortfalder, hvis de pågældende søger om hjælp til forsørgelse.

En meddelt opholds- og arbejdstilladelse vil som udgangspunkt blive inddraget eller nægtet forlænget, hvis arbejdstageren mister det arbejde, der danner grundlag for tilladelsen. Opholdstilladelsen er således betinget af, at den pågældende er beskæftiget og dermed i stand til at forsørge sig selv. Inddrages en opholds- og arbejdstilladelse, eller nægtes tilladelsen forlænget, skal udlændingen udrejse af landet, medmindre den pågældende søger arbejde på ny. Den pågældende betragtes i så fald som førstegangsarbejdssøgende – med adgang til at opholde sig her i landet i op til seks måneder – hvilket indebærer, at grundlaget for opholdsretten bortfalder, hvis den pågældende i jobsøgningsperioden søger om hjælp til forsørgelse.

Partierne bag aftalen af 2. december 2003 om adgangen til det danske arbejdsmarked efter udvidelsen af EU pr. 1. maj 2004 er endvidere enige om at foretage en række justeringer på det sociale område. Der henvises herved til beskæftigelsesministerens forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik og lov om dagpenge

ved sygdom eller fødsel (Hjælp til personer med betinget opholdsret og opfølgning i sygedagpen- gesager), og til beskæftigelsesministerens for- slag nr. L 118 af 17. december 2003 til lov om ændring af lov om børnepasningsorlov (Tilmel- ding til børnepasningsorlov).